

Výzkum v oborových didaktikách

Alena Hošpesová

Reflexe trendů ve výzkumu matematického vyučování

Katedra pedagogiky
a psychologie PF JU

V příspěvku jsou rozebírány trendy ve výzkumu matematického vyučování v posledních deseti letech: (a) rozšiřování perspektivy jako reakce na vnímání komplexnosti zkoumaných otázek, (b) vytváření teoretických rámců. Autorka reflektuje stav výzkumu v některých zkoumaných otázkách: Co znamená „umět matematiku“? Jak matematiku vnímají žáci? Jak ji učit, abychom dosáhli optimálních výsledků? Jak souvisí matematika s ostatními předměty? Jaké kompetence má mít učitel matematiky a jak jich může dosáhnout? Jak hodnotit žákovské kompetence? Jak pokračovat?

Leoš Dvořák

Otázky pro českou didaktiku fyziky

Katedra didaktiky fyziky
MFF UK v Praze

Vystoupení bude zkrácenou verzí příspěvku „Několik otázek české didaktice fyziky“, který autor pronesl na konferenci „Moderní trendy v přípravě učitelů fyziky 5“ v Plzni letos v dubnu. Jde o pokus identifikovat některé otázky týkající se dosavadního vývoje didaktiky fyziky v ČR, jejího současného stavu a budoucích trendů. Otázky jsou přitom záměrně formulovány někdy až v poněkud vyhrcoené podobě. Cílem není poskytovat hotové a jednoznačné odpovědi, ale podnítit kritickou reflexi a širší diskusi celé komunity didaktiků fyziky.

Zdeněk Beneš

Aktuální otázky didaktiky dějepisu

Ústav českých dějin FF UK
v Praze

Jak napovídá název příspěvku, jde v něm o vytipování základních otázek a problémů, které v současné situaci oborových didaktik existují; referát tak má katalogizační charakter. Chce upozornit na problém statusu oborové didaktiky (na příkladu dějepisu, respektive historické složky školní edukace jako celku), začlenění oborových didaktik do souboru vědních disciplín a soudobé historické kultury, vztahu teorie (vlastní didaktiky) a praxe (metodiky výuky dějepise u učiva a dále konkrétně realizovaného vyučovacího procesu) či personálního stavu v české didaktice dějepisu.

Po období „anti-didaktiky“ v 90. letech minulého století zaznamenáváme v posledním desetiletí obnovení zájmu o oborově didaktické myšlení. S procesy emancipace oborových didaktik přímo souvisí vymezení metodologie specifické pro danou disciplínu a také komplexní charakteristika výzkumného pole. Příspěvek mapuje aktuální zaměření a metody výzkumu v didaktice cizích jazyků (s akcentem na didaktiku anglického jazyka) v České republice, a to v perspektivě mezinárodních trendů.

Příspěvek se na pozadí historického vývoje oboru věnuje současným otázkám výzkumu v didaktice výtvarné výchovy u nás a ve světě. Na tomto základě příspěvek dochází k zobecnění některých principů výzkumu v expresivních oborech (kromě výtvarné výchovy též dramatická výchova, hudební výchova, literární výchova) jako zvláštní oblasti vzdělávání zaměřené na žákovské poznávání prostřednictvím tvorby a estetického zážitku. Zvláštní pozornost je věnována tzv. výzkumu uměním (arts-based research), týmovému akčnímu výzkumu v uměleckých oborech (a/r/tography) a výzkumu navazujícímu na vizuální studia, resp. kritickou pedagogiku.

Michaela Pišová,
Světlana Hanušová

Perspektivy výzkumu v didaktice cizích jazyků

Katedra anglického jazyka
a literatury PdF MU

Jan Slavík

K výzkumu v didaktice výtvarné výchovy a jiných expresivních oborech

Katedra výtvarné kultury
FPE ZČU v Plzni